

ΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ, ΠΑΤΡΟΣ

Η ΔΥΟ ΑΡΤΕΜΙΔΕΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
Α είσαι ύπερβολικός, Μαρτιέν! φώναζε ο Γαβριήλ. Μέσα σε λίγες ώρες έμαθες τόσα πράγματα. Άλλοτε θα έχω στην αντίληψή σου την ίδια ευπιστοσύνη που έχω και στην άφοσίωσή σου...

— Ω, ξεροχόλιατε, τότε δεν θα έχω καμιά άλλη φιλοδοξία σ' αυτό τον κόσμο! φώναζε ο Άρνώ ντ' Τιλ.

Ο καταχθόνιος κατάσκοπος του βασιώνου Μονμورانού τ' είχε, πράγματι, καταφέρει περίφημα ως τη στιγμή εκείνη. Η πονηρία του τον είχε εξευθετήσει, μα και η τύχη τον είχε βοηθήσει σκανδαλωδώς. Ίδού τί είχε συμβεί:

Ο Άρνώ, αφού δραπέτευσε, χάρις στη Γενδούλη, από το στρατόπεδο των Βαλλόνων, όπου τον κρατούσαν αιχμάλωτο μαζί με τον κείνό του, περιπλανήθηκε επί δεκαοχτώ ώρες στα δάση των περιχώρων, μη τολμώντας να βγεί απ' αυτά, από φόβο μήπως πέσει πάλι στα χέρια των έχθρων. Κατά το βράδυ ανακάλυψε μέσα στο δάσος του Άνζυμόν ίχνη ίπλων, οι οποίοι — όπως μάντεψε — ασφαλώς θα κερδόντουσαν για να βρισκόνται σε μονοπάτια τόσο άποφερα. Με τη σκέψη λαλούν πως θα ήταν Γάλλοι που παραμόνευαν, ο Άρνώ προσπάθησε να τους συναντήσει και τα κτύπησε. Τότε έδωσε με τον πύλο Άνανδρο τρώτο τη φτωχή Γενδούλη, η οποία ξαναγύρισε κλαίγοντας στους Βαλλόνους, χωρίς να υποψάζεται ότι θα ξανάβρισκε εκεί τον άγαπημένο της, η μάλλον τον Σωσία του.

Όσο για τον Άρνώ, ο πρώτος στρατιώτης του Βολμπέργκ που τον είδε, τον χαμήλωσε με το όνομα του Μαρτιέν-Γκέρ, κι' αυτός, φυσικά, το δέχτηκε. Τεντώνοντας καλύτερα τ' αυτά του και μελώντας όσο το δυνατόν λιγότερο, έμαθε τα πάντα. Έμαθε δηλαδή ότι την ίδια νύχτα θα έφτανε ο ύπερβολικός ντ' Έξιμς για να διεκδικήσει την είσοδο του άποσπάσματος του Βολμπέργκ μέσα στο φρούρο του Σαιν-Κεντέν. Ο Μαρτιέν Γκέρ θα τον συνόδευε. Έπειδή δε έλειο τον έπαισαν τώρα για τον Μαρτιέν Γκέρ, του ζητούσαν πληροφορίες για τον κείνό του.

— Θάρθη... Θάρθη, τους άπαντούσε αυτός άδραστα. Άκολουθήσαμε δρόμους διαφρεστικούς.

Συγγρηόνος σπυλογιζόταν πόσα θα είχε να ώφελγηθή αν κατούθονε να ξεγελήσει και τον Γαβριήλ. Μα πώς θα το κατάφερε αυτό, τη στιγμή που ο Γαβριήλ θάρχηταν μαζί με τον πραγματικό ίπλοκόμο του;

Γι' αυτό, η χαρά του ήταν άπέραντη, όταν είδε τον ύπερβολικό ντ' Έξιμς να φτάνη μόνος και να τον αναγορήσει άμέσως ως τον ίπλοκόμο του. Κατάλαβε τότε την άλήθεια, ότι δηλαδή ο Μαρτιέν είχε πέσει στα χέρια των Ίσπανών κι' ανέλαβε, με περισσότερο θράσος τώρα, να παίξει αυτός τον ρόλο.

Σε λίγο, οι άνδρες του Βολμπέργκ είχαν χωρστεί σε τρία άποσπάματα και, όπως είχε συμφωνηθεί, το καθένα τους άκολουθούσε διαφορετικό δρόμο. Ο Άρνώ έπέμενε να συνοδεύσει τον Γαβριήλ από τον δρόμο της κατασκήνωσος των Βαλλόνων. Φοβόταν μήπως συναντήσει εκεί τον πραγματικό Μαρτιέν Γκέρ και ήθελε να βρσικεται παρών για να τον εξαφανίσει ή να έξαφανιστεί, εν άνάγκη, αυτός ο ίδιος.

Μα προσέφρασαν την κατασκήνωσι, χωρίς να φανη ποτέναι ο Μαρτιέν και η ιδέα του άσημαντον αυτού κινδύνου έσβησε σε λίγο για τον Άρνώ μπρός στον πολύ σοβαρότερο κίνδυνο που περιμενε κι' αυτόν και τον Γαβριήλ και το άποσπάσμα μπρός στα τείχη του Σαιν-Κεντέν, κάτω απ' τα όποια άγρυπνούσαν οι Ίσπανοί.

Μέσα στο έσοτερικό της πόλεως, την ίδια ώρα, μεγάλη άγωνία έπικρατούσε, γιατί η σωτηρία ή η καταστροφή έξηριτάτο από την έκπτυχια της άποστολής του Γαβριήλ. Γι' αυτό, στις δυο ή ώρα μετά το μεσάνυχτα, ο ναύαρχος Κολινυ έπεθεώρησε μόνος του το μέρος, απ' το όποιο, όπως είχαν συμφωνήσει, θα έμπαινε ο Γαβριήλ μέσα στην πόλη, και συνέστησε στους σκοπούς τη μεγαλύτερη προσοχή. Έπειτα ανέβηκε σ' έναν πύργο που δέσποζε της πόλεως και των περιχώρων, κι' από κεί, άφωνος, άκίνητος, κρατώντας την άνατοή του, άφρονισόζόταν τη σιωπή και κτύπαζε τα σκοτάδια.

Έπειτ' από λίγο, ο γενναίος ναύαρχος, άνίκανος πειά να συγχρητήση την άνησυχία του, θέλησε να πάη στο μέρος, όπου θα κρονόταν η τύχη του Σαιν-Κεντέν. Κατέβηκε απ' τον πύργο και άκολουθούμενος από μερικους άξιωματικούς, έτρεξε στο βουλεβάρτο της βασιλίσσης, σ' έναν απ' τους πυργίσκους, κάτω απ' τον όποιο βρισκόταν μια πύλη, κι' εκεί περιμενε πάλι.

Σε λίγο, καθώς η ώρα έσημαινε τρεις, άκούστηκε πέρα απ' τους βάλτους του Σόμ, η κραγγή μιας κουκουβάγιας. Ήταν το συμφωνημένο σήνυμα.

— Δόξα σοι ο Θεός! φώναζε ο ναύαρχος. Έφτασαν! Ένας απ' τους άξιωματικούς του Κολινυ άπάντησε τότε στο σήνυμα, μιμούμενος κι' αυτός την κραγγή της κουκουβάγιας.

Έπειτα μια σιωπή θανάτου άπλώθηκε όλόγυρα. 'Ο ναύαρχος κι' αυτοί που τον περιστοίχιζαν είχαν άπομείνει άκίνητοι σαν αγάλματα, με τ' οπιά τους τεντωμένα και με την καρδιά τους σφυγμένη.

Έξαφνα όμως ένας υπερβολικός άντήχησε προς το μέρος που είχε άκουστεί η κραγγή της κουκουβάγιας και σχεδόν άμέσως μια όμορφονιά έλακοιούθησε, που τη συνόδευαν πένθιμο στεναγμοί διαπερηστικά και τραμερός πάταγος.

Το πρώτο άποσπάσμα είχε άνακαλυφθεί κι' είχε θερωστεί απ' τους πολιορκητάς.

— Έκατό άνδρες!οι λαγώτεροι!... φώναζε ο ναύαρχος. Κι' άμέσως ανέβηκε στο άλογο του και χωρίς να προσθήση λέξη, διευθενήθηκε προς το βουλεβάρτο Σαιν-Μαρτέν, όπου περιμενε έν' άλλο τμήμα των άνδρων του Βολμπέργκ.

Έκει η ίδια άγωνία τον είχε κυριώσει. 'Ο ναύαρχος Γασπάρ ντ' Κολινυ έμιαζε κι' έναν παίκτη, ο όποιος παίζει την περιουσία του και τη ζωή του σε τρεις ζαιρές. Το πρώτο μέρος του παιχνιδιού το είχε χάσει... Θα έζανε τώρα και το δεύτερο;

Άλλοίμονο! Σε λίγο άκούστηκε πάλι μια κραγγή κουκουβάγιας έξω από τα τείχη, στην όποια άπάντησε πάλι ένας άξιωματικός, μιμούμενος την κραγγή της κουκουβάγιας. Μα σαν να ήταν η δεύτερη αυτή σσηνή μερσαία έπαύληρη της πρώτης, υπερβολισμοί και κραγγές από το ίσπανικό στρατόπεδο άνήγγιλαν σε λίγο στους πολιορκουμένους του Σαιν-Κεντέν ότι και το δεύτερο άποσπάσμα είχε άκοιούθησει την τύχη του πρώτου.

— Διακόσιοι μάρταρες! φώναζε με φωνή πνιγμένη ο Κολινυ.

Έπειτα, κλυδώνοντας σαν τρελλός, έφτασε σε δυο λεπτά σε μια άλλη πύλη, απ' την όποια, όπως είχε συμφωνήσει με τον Γαβριήλ, θάρχόταν το τρίτο και τελευταίο άποσπάσμα. Πήγανε τόσο γρήγορα, ώστε άφησε πίσω τους άξιωματικούς του, οι όποιοι τον έφτασαν σε λίγη ώρα λαχανιασμένοι. Μα το χάκοι άφορηχρόστησαν όλοι. Μαχρυά δεν άκούγονταν τίποτε άλλο, εντός από τις κραγγές των νικητών.

Ο ναύαρχος νόμισε τώρα πως όλα ήχαν πειά χαθεί. Συναγερμός είχε σημάνει στο έξθρηκό στρατόπεδο κι' όλοι οι Ίσπανοί στρατιώτες είχαν ξαναήσει. Άσφαλώς δε, αυτός που διοικούσε το έξθρηκό στρατόπεδο, μη θέλωνας να εκτεδη σε βέβαιο θάνατο, θα είχε άποταρωχηθεί, χωρίς να έλχηρηση τίποτε.

Ένα δάκρυ, ένα φλογισμένο δάκρυ άπέλπισιας και λήπης κήλησε στα μάγουλα του ναύαρχου. Σε λίγες ώρες ο πληθυσμός του Σαιν-Κεντέν, άποθηρημένος πάλι απ' την τελευταία αυτή άποτυχία, θα σηκωνόταν στο πόδι και θα ζητούσε την παράδοσι της πόλεως.

Έξαφνα, εκείνη τη στιγμή, ο ίσπανιστής του ντ' Μρεϊγύ τον έπιασε από το μπράτσο και του έλεπε με φωνή πνιγμένη:

- Κιτύπαζε!
- Συγγρηόνος του έδειξε μέσα σε μια τάφρο έν' άποσπάσμα μαύρο και σιωπηλό που φανόνταν να βαδίζει προς την πύλη του φρουριού.
- Είν' έξθρηοί τάχα η φίλοι; ρώτησε ο ντ' Μρεϊγύ με φωνή σιγαλή.
- Σιωπή! του άπάντησε ο ναύαρχος. Όποσδήποτε, τα μάτια μας τέσσορα!

— Μα γιατί δεν κάνουν πειά θόρυβο; ρώτησε ο ντ' Μρεϊγύ. Μου φάνηκε ώστόσο πως δέκναρη προηγούμενος άόγα... Και όμως, ούτε ένα χελία δεν άντηχει... Η γη φαίνεται κομχη κάτω απ' τα βήματά τους... Θα έλεγε κανεις πως είνε φαντάσματα!...

Και ο δεσιδαίμων ντ' Μρεϊγύ, για κοιά και για κακό, έκανε τον σταυρό του. Μα ο Κολινυ, που ήταν ένα πνεύμα έξαιρετικό για την εποχή του, κτύπαζε τον σκοτεινό και άφρονό όμλο, χωρίς φόβο και χωρίς καμιά ταραχή.

Όταν έφτασε σε άποσπασα πενήντα βημάτων απ' την πύλη, ο Κολινυ μιμήθηκε ο ίδιος τη φωνή της κουκουβάγιας.

Άμέσως, μια κραγγή κουκουβάγιας του άπάντησε απ' έξω... Τότε ο ναύαρχος, μεθυσμένος από χαρά, ώφημισε προς την πύλη, διάταξε τη φρουρά της ν' άνοιξη στη στιγμή, κι' άμέσως έκατό καθάλαβηρη, τυλιγμένοι σε κατάρμαρους μανδύες, μπήκαν μέσα στην πόλη, χωρίς κανένα άποκότως θόρυβο. Τότε όμως ο Κολινυ είδε ότι τα πέτολα των άόλων δεν έκαναν κανένα θόρυβο στο λιθόστρωτο, γιατί ήσαν τυλιγμένα με ένα γενιάτα άμμο. Χάρις σ' αυτό το τέχνασμα, στο όποιο ο άρχηγός του τρίτου άποσπάσματος είχε καταφύγει, όταν είδε πως τα δυο άλλα άποσπάσματα είχαν προδοθει από τον θόρυβο, οι Ίσπανοί δεν είχαν άντληρηθεί τίποτε. Και ο άρχηγός αυτού του άποσπάσματος ήταν ο Γαβριήλ.

Δεν ήταν βέβαια τίποτε σπουδαίο η ένίσχυσις των έκατό άνδρων που είχε φτάσει στην πολιορκημένη πόλη. Μα έφτανε για να ύπερασπιση επί μερικες ήμερες τα πιο επάνδυνα σημεία της κι' έξ' άλλου ήταν η πρώτη έκπτυχια των Γάλλων κατά των Ίσπανών.

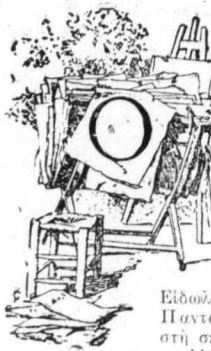
Άμέσως ο Κολινυ, για να έμφρυχώση τον λαό, διέταξε να του ά-

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

ΤΟΥ Κ. Δ. ΛΑΜΠΙΚΗ

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Α'. Χαρίλαος Παπαντωνίου δεν είχε καθόλου άγνωστος στους αναγνώστες του «Μπουκέτου». Γιατί και στο «Μπουκέτο» συνεργάστηκε κατά καιρούς ο ιδιόρρυθμος αυτός λόγιος, ο πρό ημερών αποθανών, όπως συνεργάστηκε και σ' όλες τις εφημερίδες. Άλλω ό Χαρίλαος Παπαντωνίου δεν είχε επάγγελμα μονάχα τη λογοτεχνία και τη δημοσιογραφία. Είχε επάγγελμα και τον πνευματικό μισομισμο. Και αυτή την ιδιαιτέρη ατυχία της ζωής του θα ήθελε να παρουσιάσουμε στους αναγνώστες του «Μπουκέτου» τώρα.

Ο Χαρίλαος Παπαντωνίου ήταν μεσημέρι-όδης. Θεωρητικός. Μηδενιστής. Ασκητής. Ειδωλολάτρης. Μέγας Χριστιανός. Μέγας υλοέμ. Πανταζού παρών. Τύπος αμόνιος. Άθάνιος μέσα στη σκέψη μας.

Και όταν τα θημάτια μ' αυτά, όχεται στη σκέψη μου ή άπαιρητήτη φιλολογική σκηνή στην κοινή συνάντησή μας. Τα χειρόγραφα άφύρων, μελετών φιλοσοφικών, κριτικών, θερητικτικών έμνων για γνωστούς και άγνωστους άγιους, ζυμκόνονται πάντα μέσα στις τσέπες του σέ άφθνια άπίστευτη. Η τσέπες του ήταν ή βιβλιοθήκη του και το άρχείο του. Θα έδραζε από κανένα άυτόθετο διαμέρισμα του ήμισιού του τά πιο πρόσφατα χειρόγραφα και θα με παρακάλυψε να μου τά διαθέσει στο πιο κοντινό ταβερνείο ή καφενείο.

Και θα έδιάβαζε φράσεις με χιλιόμετρού μάρους. Θα ανέλιτσε φιλοσοφικές έννοιες με βάθος άπρσιμέ- τρητο. Θα άπληγγελλε κριτικές περιόδους γεμάτες κεραινούς. Μπορούσε να σόηση τον Ίηρον με μια μονο- κωνδικιά και με άλλη μία να ανέβαση στον έδδομο οφρανό τον... Ζάματα!

Όι' αυτά τά όρασία και σπάνια πράγματα, δεν μπορού να πιστέφο άζόμη ότι έχάθησαν για μάζ, α- φού δεν μπορού να πιστέφο ότι έχάθη τόσο έξαινα κι' ό δημιουργός τους.

***

Ιδιαιτέρη γλίση είχε ό Χαρίλαος στη συγγραφή έ- δικτύπων θερητικτικών άφρων, που τά δημοσίευσε στις εφημερίδες τά Χριστογέννητα και τό Πάσχα. Ά- ναφερρόταν Άβλια στη Γέννηση, Άβλια στη Σταύρωση και στην Άνάσταση του Χριστού. Άλλά ή διαφορά μεταξύ τους δεν ήταν σπουδαία. Άν Άβλια αν τί- τλο, μπορούσε να δημοσιευθί το χριστογεννητικό άφ- ρο τό Πάσχα και τό πασχαλινό τά Χριστογέννητα. Τά άφρα του αυτά έγάρφθηκαν στις τοβέρνες και στα κα- φενεία. Και όχι όλα με μάζ. Δέκα γραμμές σήμερα, είκοσι αύρο, ναγγέλιον τό εχάριστο νέο. Η πόρτες άνοιξαν τότε, τά παράθερα φωτίστηκαν κι' έπειρημεις ένθερασιόδεις άντήχησαν στο πέραςμα του Γαβρηή και των ήπτεών του...

— Άλλοίμονο! Δεν πρέπει να χαζομάστε! είπε ό Γαβρηή με φωνή σεβερή στο ναύαρχο. Σαλιεριστήτε τους διακόσιους άνδρες που σκοτώθηκαν από όλίγο...

Κι' έβγαλε τό καπέλο του, σάν να ήθελε να χαιρετήσει τους ήρωικούς νεκρούς, μετοξύν των οποίων συμπεριλαμβανόταν κι' ό γεν- ναίος βαρώνος ντε Βολμπεργκ.

—Ναι, τού άπάντησε ό Κοκλιού, τους θρηνούμε και τους θαυμά- ζουμε. Μά σάς, κύριε ντ' Εξιές, πώς να σάς εύχαριστήσουμε;... Άφηστε με, γενναίε μου φίλε, να σάς σφίξω στην άγκαλιά μου, γιατί ως τη στιγμή σόσατε δύο φραξί τό Σαιν-Κεντέν.

Μά ό Γαβρηή, σφίγγοντάς του τό χέρι, τού άπάντησε: —Κύριε ναύαρχε, θα μου τό πητε αύτο σέ δέκα μέρες!

XXXI

Η ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΑΡΝΩ ΝΤΥ ΤΙΑ

Σέ λίγο άρχισε να ξημερώνη. Ό Γαβρηή, ό οποίος έπί τέσσερες ήμέρες δεν είχε αναπαύσει σχεδόν, συντριμμένος από την κόπωση, όδηγήθηκε άπ' τον ναύαρχο στο Δημαρχείο, όπου τού παραχώρησε μια κάμαρη διπλανή στη δική του. Έκει ριχτηκε σ' ένα κρεβάτι κι' άποκοιμήθηκε τόσο βαθειά, σάν να μην έπρόκειτο να ξυτηνη πειά. (Άκολουθεί)

Άλλες τόσες ύστερ' από μια βδομάδα. Στά γραφεία των εφημερίδων δεν έγγραφε με τό κέφι που έγγραφε στα καφενεία. Ό Παπαντωνίου κι' ό Μαρτζώκη είχαν τούτο τό κοινό μεταξύ των: Ό πρώτος είχε την ιδιότητα να ανακαλύπτει φιλολογικά ταλέντα. Ό δεύτερος φιλολογικά καφενεία και είχε αυτά έναιε εγκυτά- σταισι των φιλολογικών του φροντιστηρίων, παρασίτων και τών Μαρ- τζώκη.

Τό πρώτο του φιλολογικό καφενείο ήτο τό καφενείο Κορατζά στην όδό Σόλωνος. Άλλά γρήγορα ή βλάνες του Χαρίλαου έμεγάλωσαν και στα 1904 και 1905 έξερκώισε από εκεί τόν έαυτό του και τόν Μαρτζώκη με την παρέα, για τό καφενείο «Κέντρον» στα Χαιρεία. Μά όταν έπληγαν κι' έστησαν τη φιλολογική τους έστία στο «Κέντρον», παρουσιάστηκε έξαινα στη μέση τό οικονομικό ζήτημα. Στου Κορα- τζά ό καρξί είχε μια δεκάρα. Στο «Κέντρον» δεκατέντε λεπτά.

Άμα έφρονήθηθηκαν οι πρώτοι, καρξίδες και ήθελε ή ώρα της πλη- ρωμής, ό Μαρτζώκη γυριέει και λέει με θυμό στον Χαρίλαο: —Μορέ μάτια μου... Τί σφραρά ήταν αύτη που μάζ έκανες; Άπό αύφο θα γυρίσουμε στο Κορατζά. Πούδς μπορεί να πληρώνη μια πεν- τάρια πάρα λίανω, αϊ;

—Πούδς; Έγώ! τού άπάντησε ό Χαρίλαος. Έγώ! Κι' άμέσως σηκώνεται και βάζει από μια πεντάρια στα πιστάκια. Τό ίδιο έκανε και την άλλη μέρα. Άλλά την τρίτη μέρα... έξαρτί- στηκε. Τότε πειά όμως ή παρέα του Μαρτζώκη είχε συνήξει στο νέο καφενείο, είχε άνοιξει και μερικά βερσέδια κι' έμεινε σ' αύτο.

Τά έξοδα της ποραιοπιστής πεντάριας τά έβγαλε και με αλογο- κροθί τόσο μάλλοντα ό Χαρίλαος ύστερ' από όχτώ χρόνια.

Ήταν ή έποχη των Βαλκανικών πολέμων και μια μέρα δυό μαυρο- φράξες καρξίς πήγαν στο «Νέο Κέντρον», που ή φιλολογική ήφη του είχε φτάσει στα πέματα της 'Ελλάδος, κι' έζητούσαν έναν ποιητή τα τους γράφη ένα ποίημα για τόν τάφο κάποιου συγγενή τους, σκοτωμέ- νου στον πόλεμο. Τους έούστησαν τόν Μαρτζώκη κι' έλειξαν μαζί του συμφωνία. Ύστερα από λίγες μέρες πήγαν, όπως ήταν ή συμφω- νία, για να πάρουν τό ποίημα, αλλά ήταν μεσημέρι και δεν βρισκόταν κανείς άλλος στο καφενείο παρά ό Χαρίλαος. Σάν τις εί- δε, σηκόθηκε και τις όπιδέχτηκε, γιατί ήξερε την ύπό- θεσι και βρήκε την ευκαιρία να έπωφεληθί άπ' αύτη.

—Μά είστε άστε ό ποιητής που μλήσαμε προχτές; ρώτησαν ή καρξίς μ' άπορία.

—Πούδς! Έγώ είμαι, τους είπε σεβαρά ό Χαρίλαος. Έγώ. Περιστέτε, παρακαλώ, μια στιγμή να σάς καθορογράφο τό ποίημα.

Και άρχισε ν' άλλάζη λιγάκι μερικους στίχους που θυμόταν από κάποιο ποίημα του Μαρτζώκη. Σέ λίγο ή- σαν έτοιμα τρία τετράστιχα. Τά παρέδωσε στις καρξίς και πήγε την τιμή που είχαν συμφωνήσει με τόν Μαρ- τζώκη — δώδεκα δραχμές (12).

Σέ δυό ήμέρες που έμαθε αύτη την ιστορία της πλαστοπροσωπείας ό Μαρτζώκη, τού είπε με τό καλο- κάγαθο εκείνο χαμόγελο του:

—Έσθ, μορέ μάτια μου, δεν έληρωθήκατε μονάχα τους άνθεματισμένους εκείνους καρξίδες, αλλά πήρες και άπεχρίσται για ψυχρή όδνην!...

***

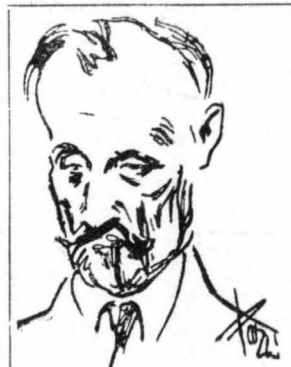
Τόν Φλεβάρη του 1912 μάζ έκανε ένα βράδε την έμ- φανίσι του ό Χαρίλαος στο καφενείο «Εβρών» γιανία Πανεπιστημίου και Πρασιναίων, φέρνοντας έπί μά- λης, με πολλές προφυλάξεις, καμιά είκοσιάρη ταίχη κάποιου νεόβγαλιου περιόδικου του, με τόν τίτλο: «ΑΝΑΤΡΟΠΗ».

Έβδομαδιών φύλλον. Όργανο της άνθρωπιστικής ιδέας και τού διεθνούς Έπαναστατικού Συμ- βόμιου και διερμηνεία της σοσιαλιστικής έπιστήμης και χρονογράφος της άναρχιστικής κινήσεως τού κόσμου. (Η «Ανατροπή» είναι τό δημοσιογραφι- κόν όργανον του Έλληνικού τμήματος τού Διεθνούς Άναρρητικού τών πάν- των Συνέσμιου).

Στην έκδοσι της «Ανατροπής» είχε συνεργάσει ό Χαρίλαος τόν Ρ. Φ., και τόν Χ. Περ. που είχαν έλθει από ώρα στο καφενείο και τόν περιμένον άνεπόμια. Άμα έφτασε, κάθισε κοντά τους κι' άρχι- σασ και οι τρεις να μιλούν για τους μεγάλους ιδεολογικούς σκοπούς τού περιόδικου, ενώ ό άρχηγός τους εξαμάρωνε άνάμεσα σ' ένα φλε- τζάν άδειο και μια σειρά ποτήρια νερό.

Σέ μια στιγμή όμως που βρισκόνησαν στο πιο σεβαρό σημείο της κοιθέντες, πλησιάζει με άνήσυχο βραξ τόν Χαρίλαο ό δημοσιο- γράφος Κ. Περσιόδης (βαλμένος από τόν Μαρτζώκη, όπως μάθαμε αργότερα για τά του παίζη φάρσα), τού φημιρξεί λίγα λόγια κρυφά σ' αύτι και μετά φεύγει βιαστικά! Ό Χαρίλαος σηκώνεται άμέσως τροφορατημένος, μάζ λέει σιγανά να κρύφουμε τα φύλλα τού περιό- δικου κι' από την άλλη πόρτα τού καφενείου τραβάει και φεύγει με βήμα γρήγορο, αλλά με βραξ προσποιητά άτάραχο, κρατώντας σάν λαμπάδα τη μαγικόρα του!

Θάπρεπε να σημειωθί ότι ό Χαρίλαος Παπαντωνίου έφρονήζε πάντα να έχουν δυό πόρτες τά φιλολογικά καφενεία που ανακαλύπτει. Ή μια πόρτα τού χροαικόταν πάντα για έξοδος κινδύνου. ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τί άπόγιναν τά φυλλάδια τού επικινδύνου πε- ριοδικου. Μιά πολιτική προφητεία τού Παπαντωνίου, κτλ.

Ό Χαρίλαος Παπαντωνίου. (Σκίτσο του Προτσάκη).